

Česko vstupuje do Evropské sítě paměti a solidarity

20.5.2025 - | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Česká republika se po letech úspěšné spolupráce připojila k mezinárodní iniciativě Evropská síť paměti a solidarity (ENRS) jako plnoprávný člen. Tento krok mimo jiné umožní Ústavu pro studium totalitních režimů, který bude v ENRS Česko zastupovat, participaci na projektech nejen mezinárodního, ale i bilaterálního významu. Slavnostní podpis dodatku k zakládajícímu prohlášení se uskutečnil 19. května 2025 v Praze. Za českou stranu ho podepsala vedoucí Úřadu vlády ČR Jana Kotalíková. Slavnostního aktu se dále zúčastnili ministryně kultury a národního dědictví Polské republiky Hanna Wróblewska, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů Ladislav Kudrna, členové výboru ENRS, zástupci diplomatického sboru a řada dalších významných hostů.

Slavnostní podpis přístupové smlouvy do Evropské sítě paměti a solidarity proběhl v Kramářově vile

Česká republika se stává plnoprávným členem této mezinárodní iniciativy, která sdružuje instituce věnující se výzkumu paměti a moderních dějin 20. století. Dosud mělo Česko pouze status pozorovatelské země. *„Mám upřímnou radost, že se Česká republika po letech, kdy měla status přidružené země, stává plnohodnotným členem Evropské sítě Paměti a Solidarity. Před 35 lety nikdo nečekal, že s námi stíny nacistické okupace a komunistické totality zůstanou tak dlouho, dokonce tak dlouho, jako trvalo samotné období nesvobody. Evropská síť Paměti a Solidarity je právě tou platformou, kde se můžeme scházet jako přátelé, sdílet zkušenosti, diskutovat. Pracovat na tom, abychom se postupně vyrovnávali s naší společnou minulostí a tvořili při tom co nejlepší společnou budoucnost,“* uvedla vedoucí Úřadu vlády ČR **Jana Kotalíková**.

Během téměř dvou desetiletí se do spolupráce s ENRS zapojilo více než 20 českých institucí – včetně Akademie věd ČR, Knihovny Václava Havla, Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR), Nadace Post Bellum a univerzit v Praze, Pardubicích a Liberci. Plné členství České republiky v ENRS představuje novou kapitolu této dlouhodobé spolupráce. Zemi bude v síti zastupovat Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), který rovněž nominuje české zástupce do poradních orgánů ENRS. Vstup do ENRS umožní Ústavu pro studium totalitních režimů participaci na projektech nejen mezinárodního, ale i bilaterálního významu, což přispěje k rozvoji edukačních aktivit v národním kontextu. Zejména forma vedení dialogů a vnímání souvislostí vlastních dějin mohou být mezinárodní spoluprací významně podpořeny.

Ještě před podpisem smlouvy proběhlo jednání ENRS v Paláci Archa, sídle Ústavu pro studium totalitních režimů

„Zapojení České republiky do Evropské sítě paměti a solidarity je pro Ústav pro studium totalitních režimů nejen výrazným mezinárodním uznáním, ale i příležitostí podílet se na klíčových výzkumných a edukačních projektech reflektujících společné evropské dějiny. Věříme, že členství v ENRS nám umožní aktivně ovlivňovat směřování této významné platformy, prohlubovat spolupráci s partnerskými institucemi a přinášet nové impulzy pro historický výzkum i veřejnou debatu v České republice,“ uvedl ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů **Ladislav Kudrna**.

ENRS vznikla v roce 2005 z iniciativy ministerstev kultury Německa, Maďarska, Polska a Slovenska. Česká republika i Rakousko měly do roku 2025 status pozorovatele. Prvním rozšířením sítě se stalo přistoupení Rumunska v roce 2014, následované Albánií (2018), Gruzii (2019), Estonskem a Litvou

(2020). ENRS dnes tvoří více než 500 institucí ze 40 zemí na třech kontinentech, včetně prestižních organizací jako je Evropská observatoř paměti (EUROM) v Barceloně nebo gruzínský IDFI.

<https://www.ustrcr.cz/cesko-vstupuje-do-evropske-site-pameti-a-solidarity>